

Univerzitet Crne Gore
Biotehnički fakultet
Podgorica

Osnovni principi i tehnike gađanja lovačkom puskom

Lov divljači obuhvata odstrijel, hvatanje i sakupljanje odstrijeljene divljači.

Divljač se lovi lovačkim oružjem

- puškom sačmaricom (puške sa glatkim cijevima) i
- lovačkim karabinom (puške sa žljebastim cijevima).
- kombinovano oružje

- **Kalibar sačmare označava broj kugli istog prečnika kao i cijev koje se mogu izraditi od jedne funte olova (453,6g).**

Tako kalibar 12 je cca 18,4mm

kal. 16 je 17mm

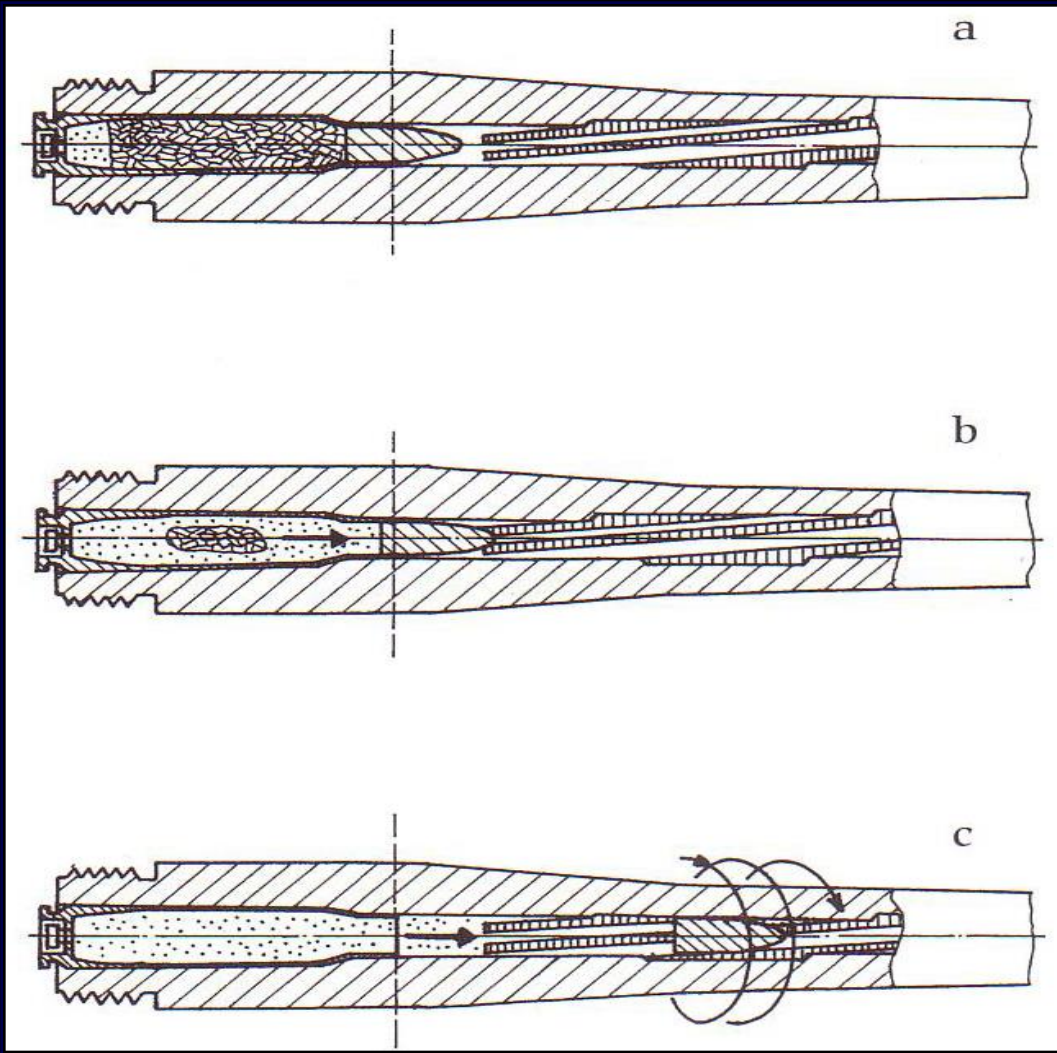
a kal. 20 je 15,9mm

- **Kalibar žlijebljenog oružja se izražava u mm (npr. 5,6mm, 6,5mm, 7,9mm, 9mm, 10,75mm)**
- **Čok je suženi dio cijevi na ustima (3-5cm). Služi da suzi sačmeni snop prilikom napuštanja cijevi. Od punog čoka do $\frac{1}{4}$ čoka suženje je od 1,1-0,1mm**

- **Balistika je nauka koja proučava kretanje projektila (zrna ili sačme) u vazdušnom prostoru.**
- **Dijeli se na unutrašnju balistiku, koja proučava kretanje projektila u cijevi oružja, i na spoljnu balistiku koja proučava kretanje projektila pošto napusti cijev oružja – u slobodnom, odnosno vazdušnom prostoru, pa sve do njegovog pada na zemlju ili umirenja u pogodnom cilju.**
- **Zamišljena linija (pravac) koja polazi od oka strijelca (kroz vizir-zarez nišana kod kuglare) preko vrha mušice do cilja zove se nišanska linija.**

BALISTIKA :

- Nauka o kretanju projektila (zrna ili sačme)
- Balistika proučava:
  - brzinu projektila,
  - otpor vazduha,
  - uticaj spoljne temperature i vlage,
  - uticaj zemljine sile teže,
  - brzine na različitim udaljenostima,
  - energiju projektila,
  - domet

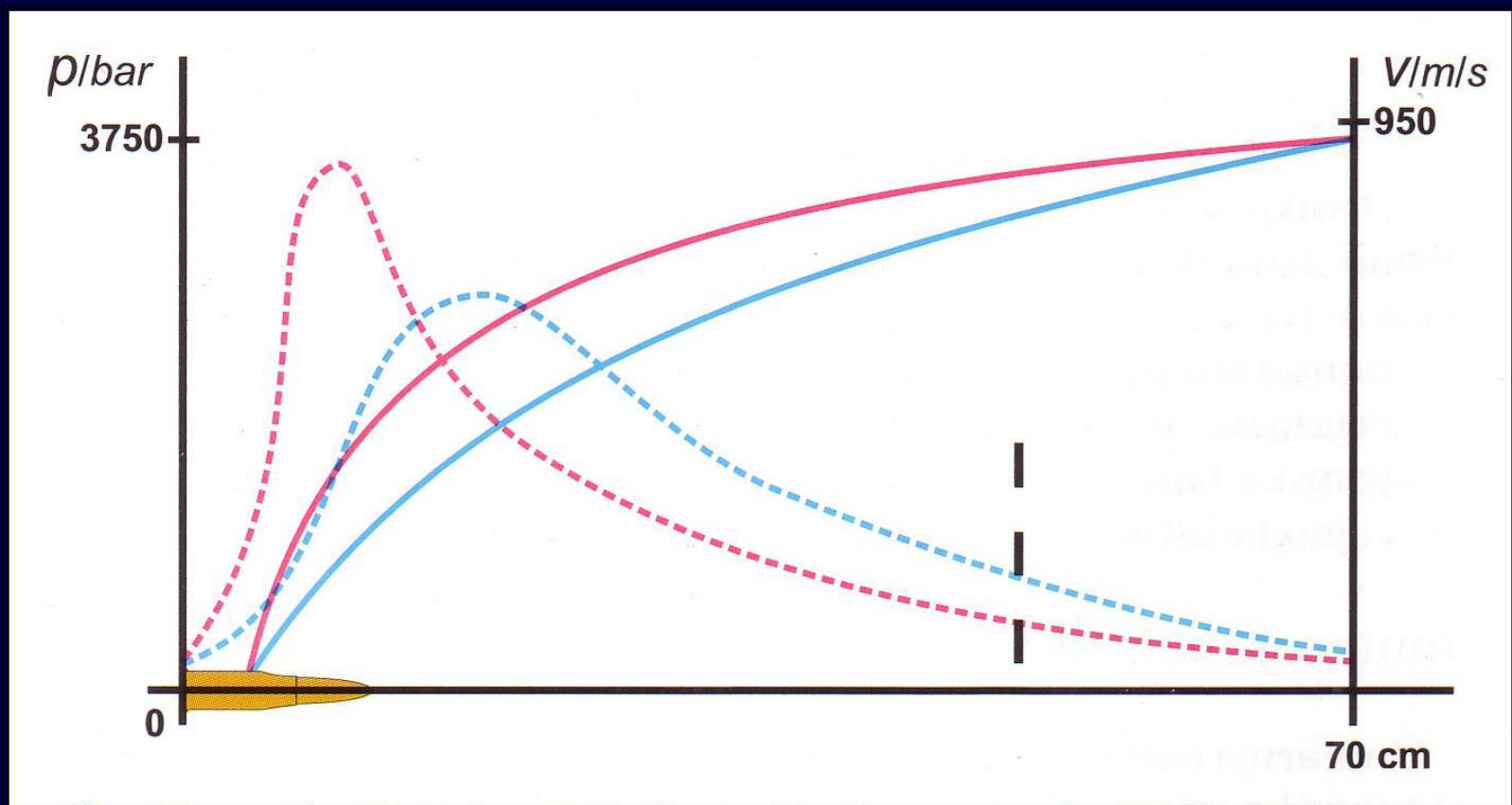
Unutarnji balistički proces:

a) Prije opaljenja

b) Zrno se počinje kretati i urezuje se u žljebove

c) Zrno se kreće kroz cijev i okreće oko svoje osi

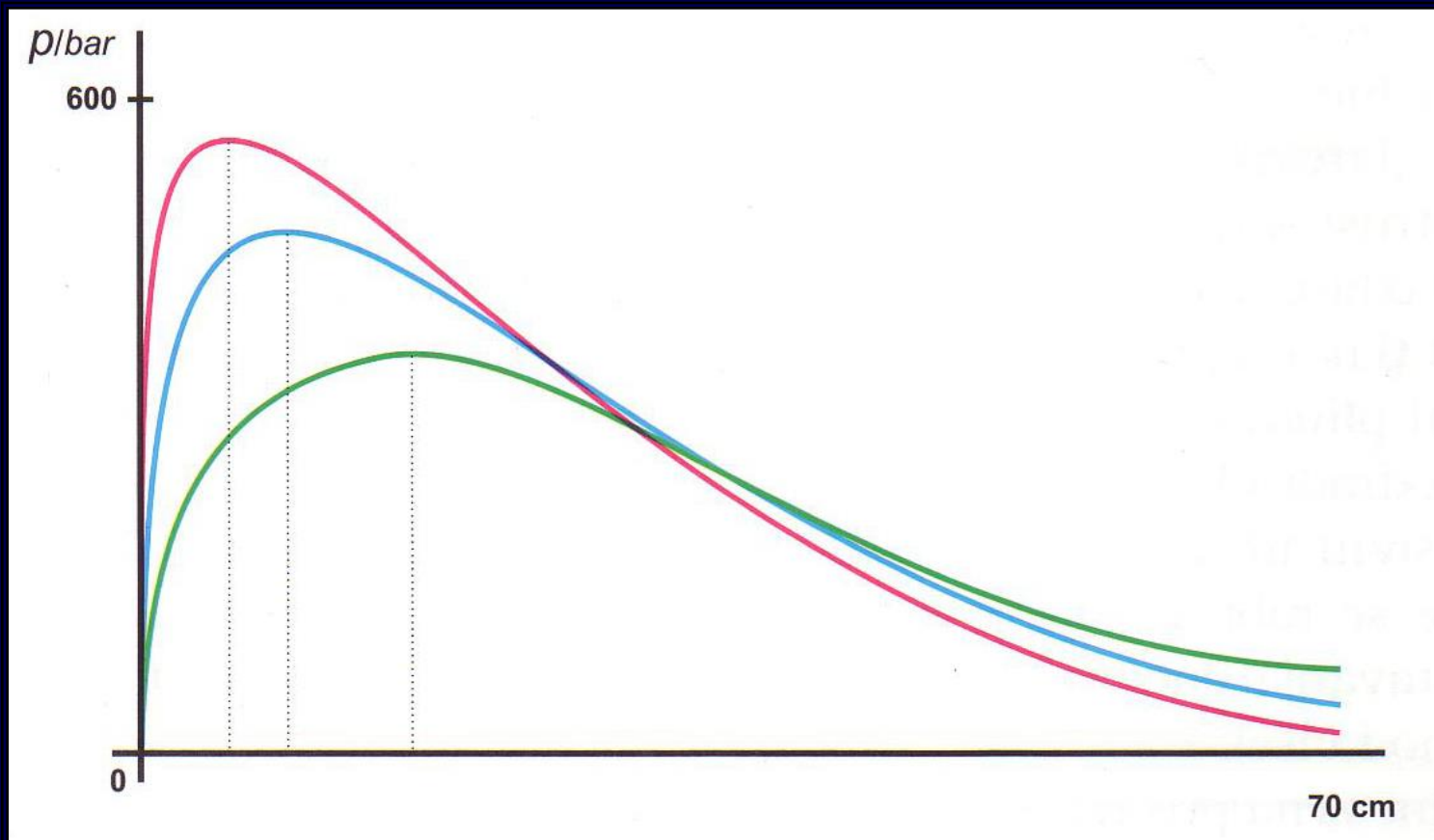
- ***Unutrašnja balistika*** - proučava zakonitosti kretanja projektila u cijevi (od trenutka ispaljenja do napuštanja na cijevi).

Grafik pritiska barutnih gasova i brzine zrna u cijevi puške kuglare:

- crveno – ofanzivni barut

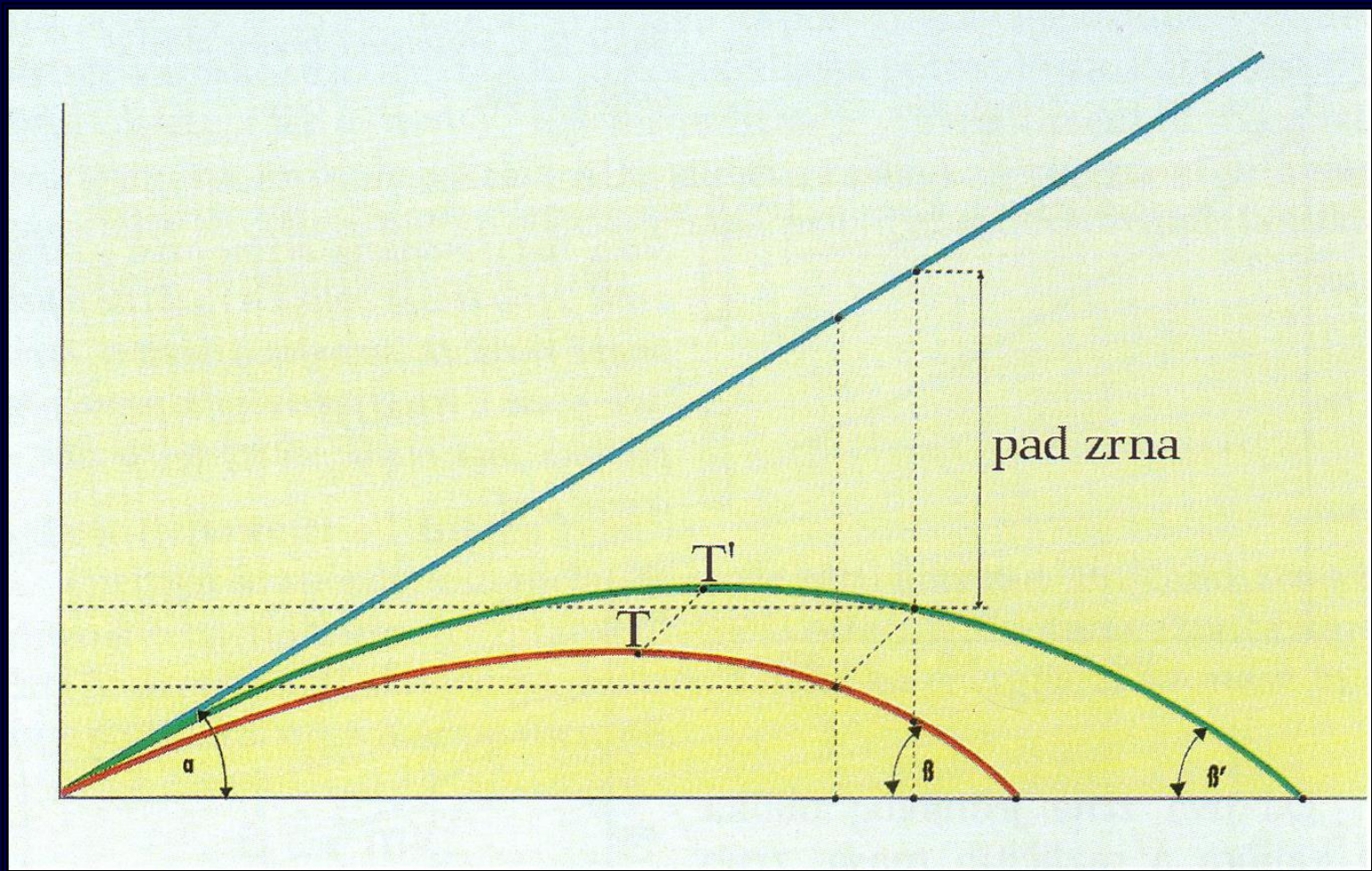
- plavi graf – progresivni barut

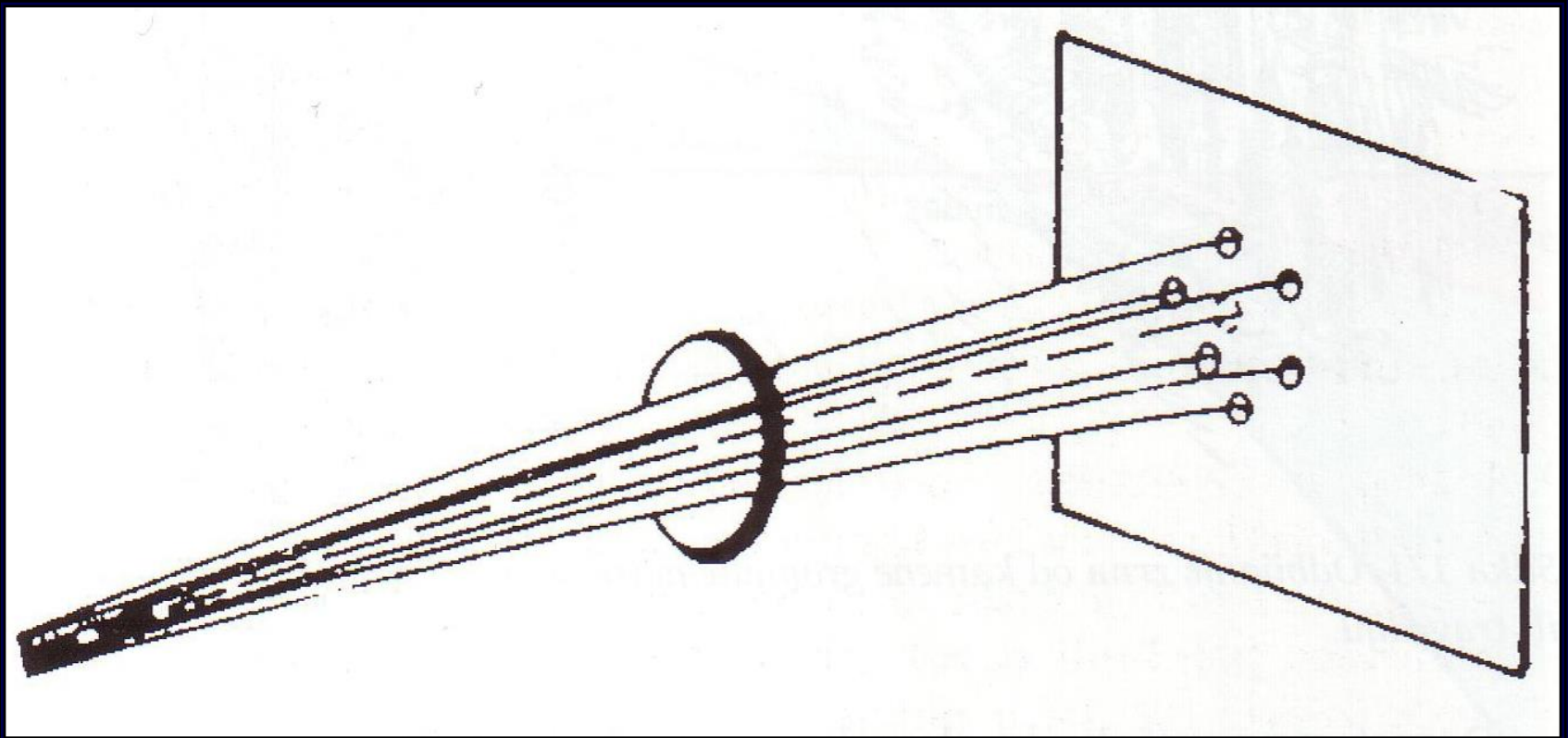
Grafikon pritiska barutnih gasova različitih baruta:

- zeleno – crni barut
- plavo – nitrocelulozni barut
- crveno – nitroglicerinski barut

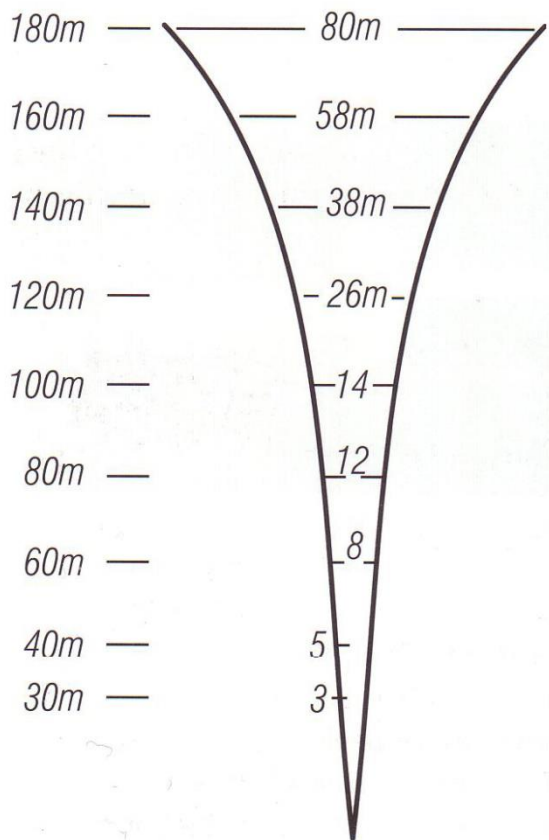

- ***Spoljna balistika*** - proučava zakonitosti kretanja projektila od izlaska iz cijevi do cilja.

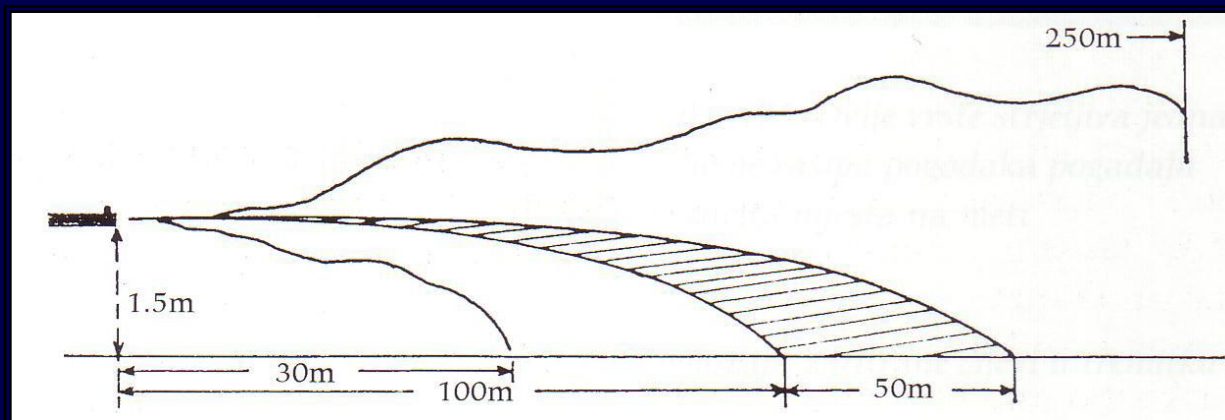

Primjer rasipa pogodaka.

Širenje rubnih kuglica sačme u vodoravnoj ravni

Širenje rubnih kuglica u poprečno

- **Vještina gađanja se odnosi na primjenu pravila i tehnike gađanja.**
- **Pod tehnikom gađanja podrazumijevamo načine gađanja puškom sačmaricom ili kuglarom određene vrstu ciljeva i to:**
  - **mirnih ciljeva puškom sačmaricom**
  - **pokretnih ciljeva puškom sačmaricom**
  - **mirnih ciljeva kuglarom**
  - **pokretnih ciljeva puškom kuglarom**

- Puškama sa glatkim cijevima pretežno se lovi sitna divljač, a sa karabinima krupna divljač. Kombinovanim puškama love se sve vrste divljači.
- Nikada se ne puca iz velike blizine, jer će se divljač ili promašiti ili oštetiti i učiniti neupotrebljivom.
- Sačmaricom se **ne puca na većoj udaljenosti od 50**, a kuglarom na **150** metara, jer je mogućnost ranjavanja veoma velika, a pogotka slučajna;
- Nikada nasumice ne treba pucati u jato
- Kod kosog hica dolazi do prebačaja i treba gađati ispod mete bez obzira da li se radi o gađanju kosim hicem uzbrdo ili nizbrdo.

Tehnika gađanja mirnih ciljeva puškom sačmaricom

Zauzima se stav sa

- iskorakom lijeve noge (ako se puca sa desnog ramena),
- naglim dizanjem oružja sa ubacivanjem u zgib ramena,
- upravljanje cijevi prema izabranom cilju i brzim nišanjenjem – srađnavanje mušice i šine sa ciljem po pravcu i visini (ispod mete 10-15cm).

Položaj šine u odnosu na cilj treba tako postaviti da se ona ne vidi ne cijelom dužinom, niti da se ona uopšte ne vidi. Ako se šina vidi većom dužinom – hitac će pogoditi iznad mete, ako se uopšte ne vidi – hitac će pogoditi ispod mete.

Tehnika gađanja pokretnih ciljeva puškom sačmarom

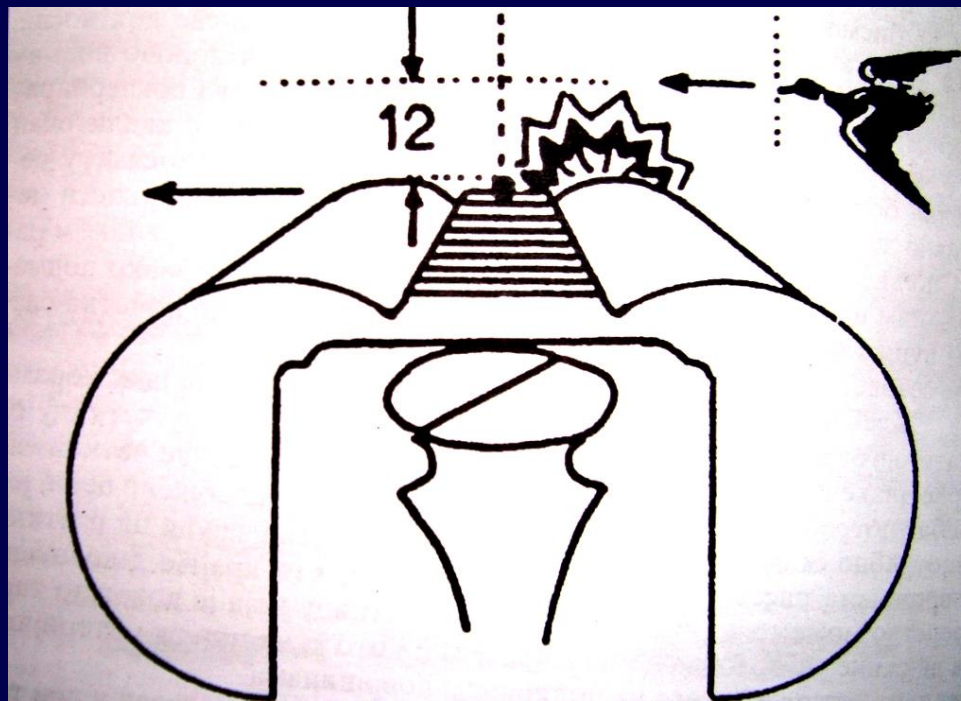
Veličina preticanja zavisi od brzine kretanja divljači, vremena leta sačme, brzine reakcije strijelca itd.

Orjentaciona veličina preticanja sačmaricom ako je daljina gađanja 35m iznosi:

- na zeca u punom trku, bočno 1 – 1,5 m
- na leteću divljač, bočno 2 – 2,5 m
- Na daljini od 45m držati pušku dva puta više ispred divljači, a na 25m izvući dva puta manje od datih vrijednosti
- Kada divljač bježi od lovca koso, ili dolazi ka lovcu takođe koso, gađati dva puta manjim od datih vrijednosti na svim daljinama gađanja.
- Kada divljač odlazi pravo od lovca, gađati iznad nje (u uši zeca ili iznad fazana), a kada dolazi ka lovcu, gađati nešto ispred nje (u šape zeca ili pred kljun fazana).

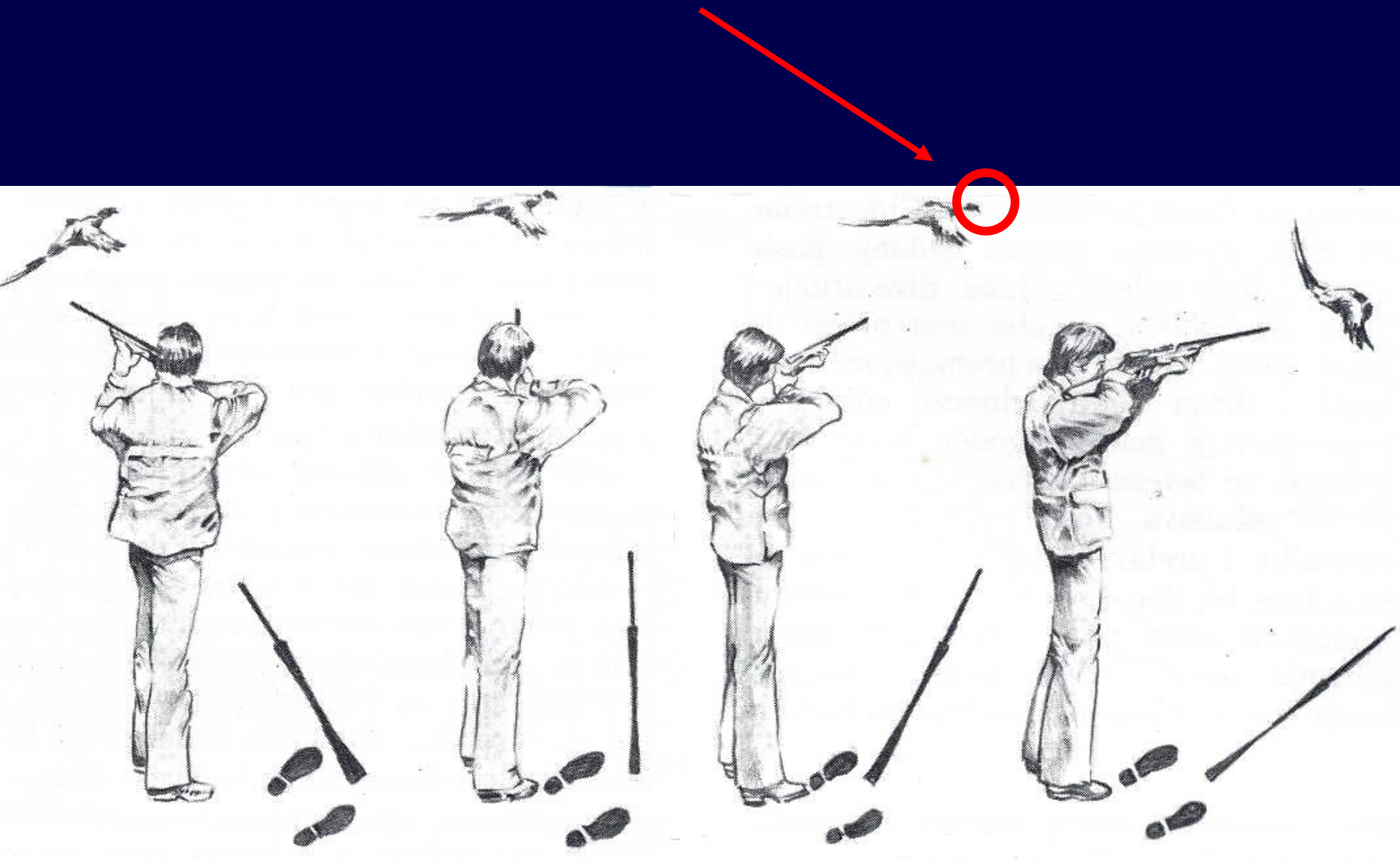
Tri načina izvođenja preticanja

1. Cijev se uperi u rep divljači. Divljač se malo proprati, oružje se izvuče ispred divljači za određenu veličinu preticanja, pa se zatim, zaustavljajući pokret cijevi opali.
2. Cijevi se upere u zamišljenu tačku ispred cilja za veličinu preticanja. Uskladi se kretanje puške i divljači tako da zamišljena tačka bude uvijek na istom rastojanju ispred cilja i opaljuje se dok je oružje u pokretu.
3. Puška se naglo ubacuje u rame sa cijevima uperenim ispred cilja za ocijenjenu veličinu preticanja i opali.

Momenat okidanja

Tehnika gađanja mirnih ciljeva puškom kuglarom

Pošto smo uočili cilj, ubacimo oružje u rame, ali ne tako brzo i naglo kao sačmaricu, uglavno ga uz gib ramena i namjestimo u najpovoljniji položaj, pri čemu istovremeno lijevom nogom iskoračiti da bi nam tijelo došlo u pravilan položaj.

Pušku zatim stegnemo i nanišanimo cilj (plećku divljači), pazeći da nam položaj vizira i mušice bude tačno ispod mete, ukoliko nam je oružje tako ugrađeno, upucano.

Za moment zaustavimo dah i povučemo obaraču blagim pritiskom kažiprsta.

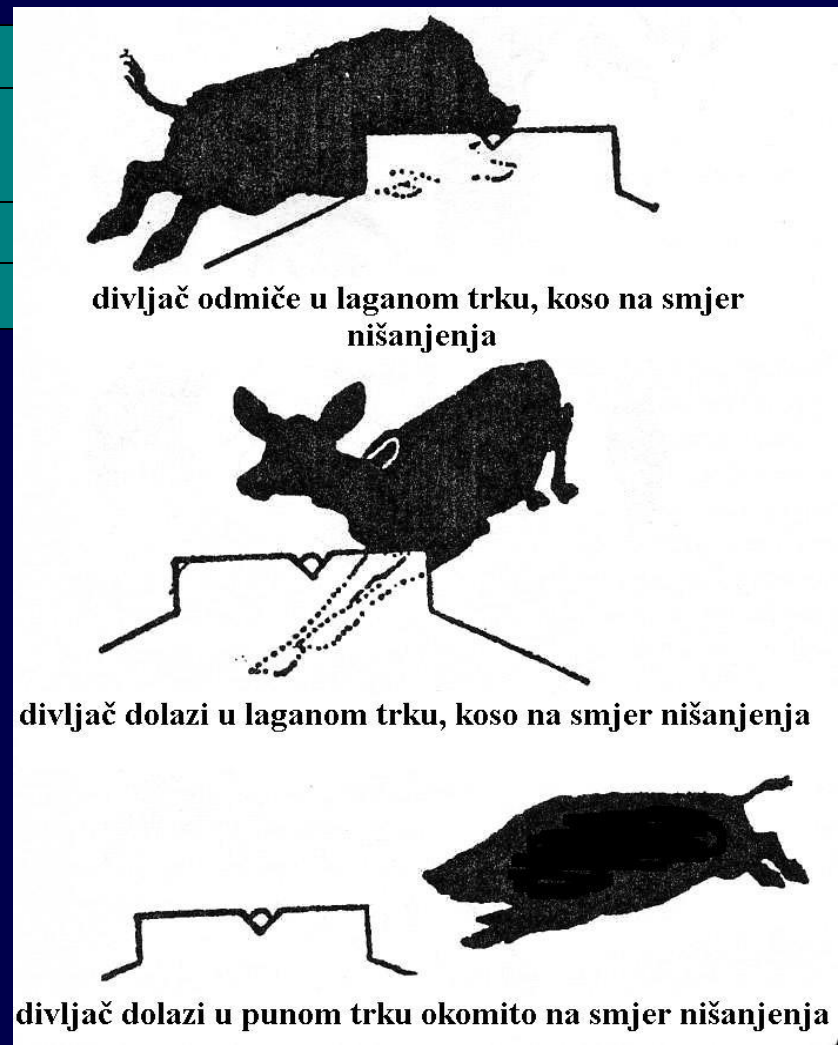
-Šneler-ubrzičica

Tehnika gađanja pokretnih ciljeva puškom kuglarom

Ovim oružjem je dozvoljeno gađati divljač u pokretu, samo kada se love divlje svinje u pogonu ili druge vrste divljači koje su prvim metkom samo ranjene.

Daljina gađanja	Brzina divljači		
	Brži hod 3-4m/s	Kas 10m/s	Puni trk 15m/s
50metara	20cm	60cm	95cm
100metara	40cm	130cm	195cm

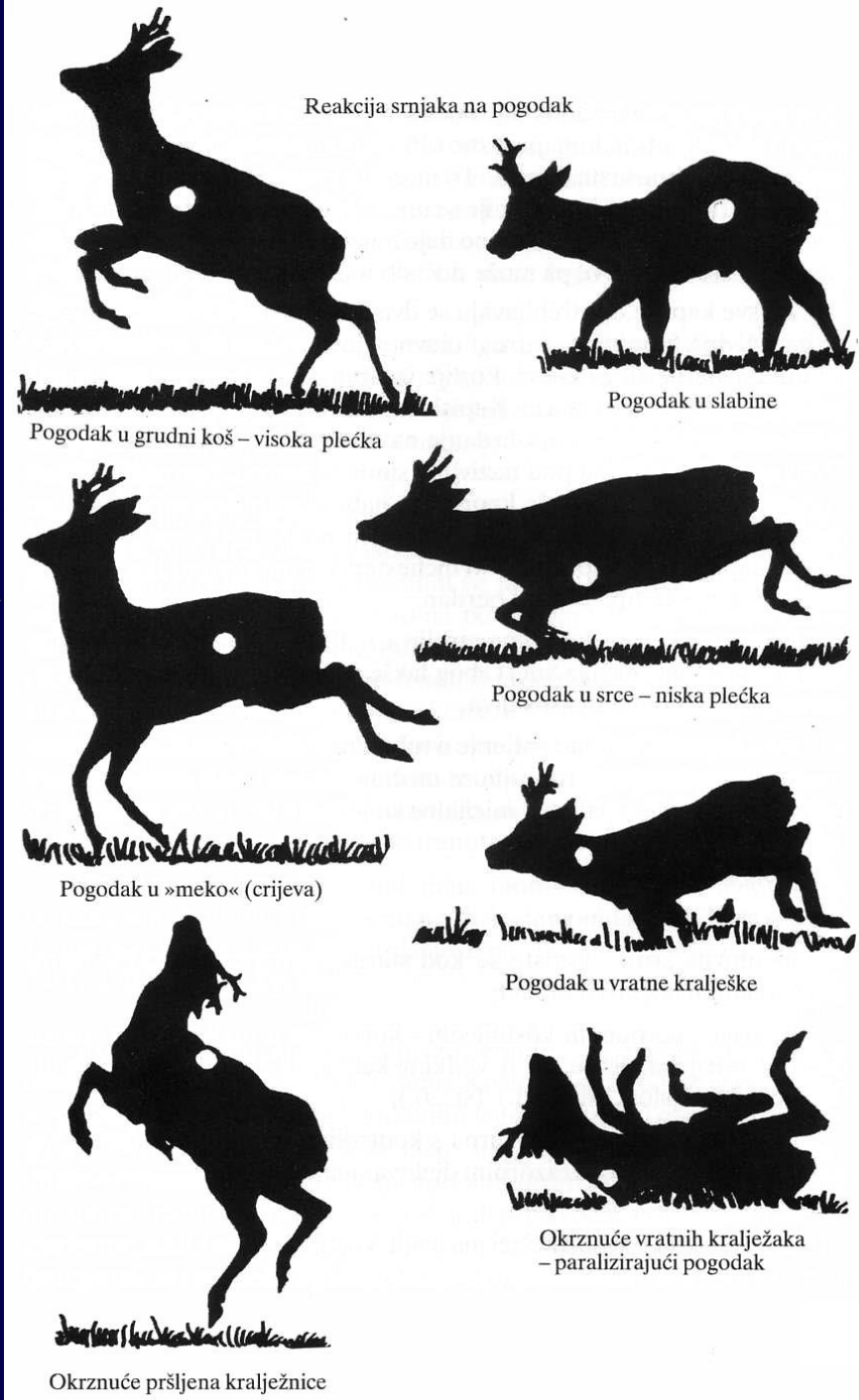
Dejstvo pogotka kuglarom direktno zavisi od mjesta pogotka, obzirom da se radi o samo jednom zrnu. U ovom slučaju, divljač ugiba od zadobijenih rana.

Prema reakcijama pogođene divljači možemo vidjeti u koji dio tijela je divljač pogođena.

Uopšteno, najbolji su pogoci u prednje dijelove tijela, gdje se, u pravilu, nalaze vitalni organi.

Za ranjenom divljači se NIKAD ne kreće u potragu odmah, već se sačeka izvjesno vrijeme.

Reakcija srnjaka na pogodak

Pogodak u grudni koš – visoka plečka

Pogodak u slabine

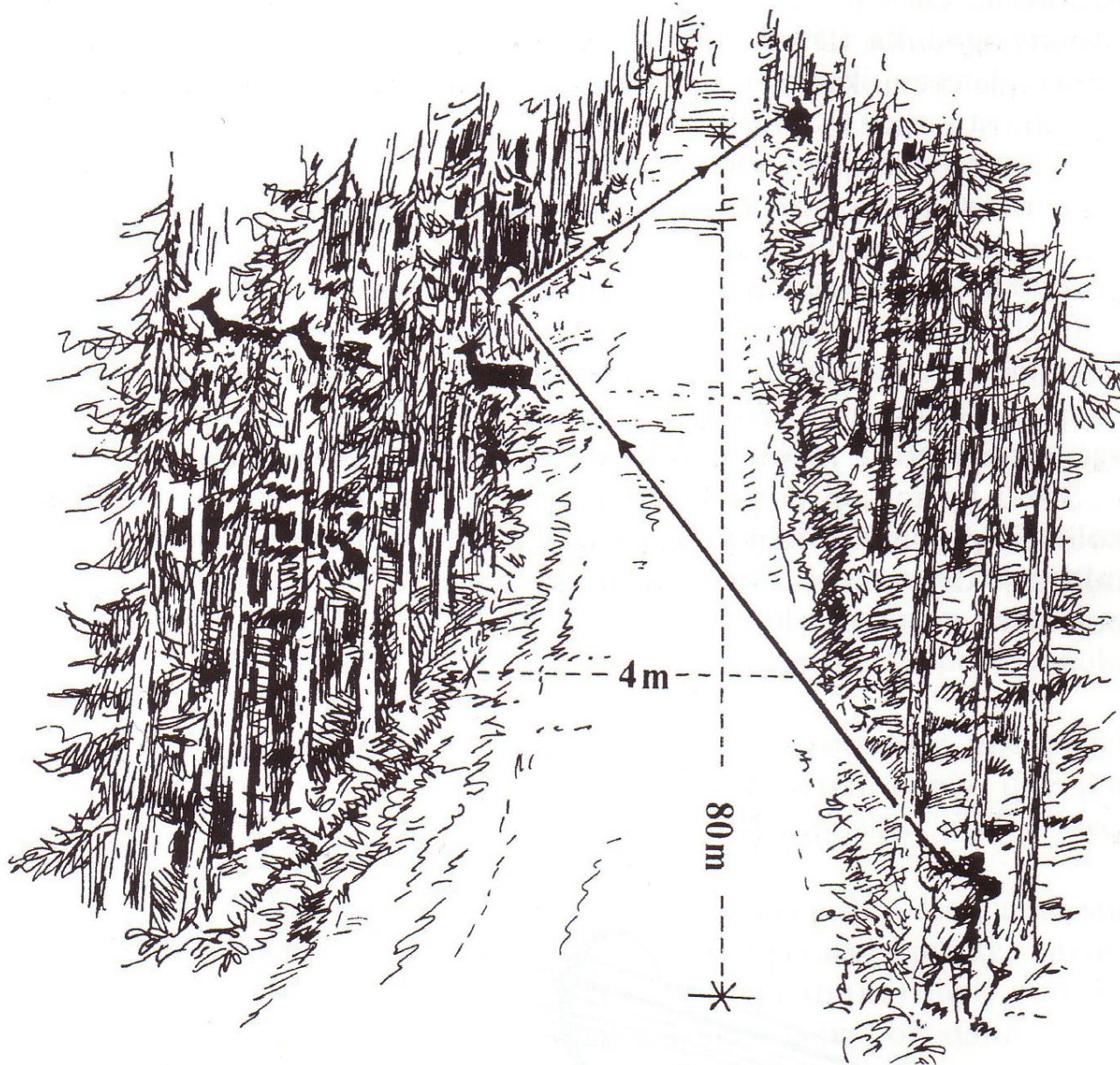
Pogodak u srce – niska plečka

Pogodak u »meko« (crijeva)

Pogodak u vratne kralješke

Okrznuće pršljena kralježnice

Okrznuće vratnih kralježaka – paralizirajući pogodak

Odbijanje zrna
od kamene
gromade može
izazvati
nehotičnu
nesreću ili
tragediju.